

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, **Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 24.05.2022

Tulay HATİMOĞULLARI ORUÇ

HDP Adana Milletvekili

Zehirsiz Sofralar Platformu tarafından yazılı açıklama yapılmış; tarım zehirleri sebebiyle Avrupa Birliği ve diğer ülkelerden Türkiye'ye geri dönen gıda ürünlerinin rekor seviyeye ulaştığına dikkat çekilmiştir.

AB Komisyonu, gıda ve yemlerde yapılan kontroller sırasında tespit edilen gıda risklerini, Gıda ve Yemler İçin Hızlı Alarm Sistemi (RASFF) portalı üzerinden herkesin erişimine açık olacak şekilde bildirmektedir. Bu verilere göre; 2018'de Türkiye'den ihraç edilen 113, 2019'da 98, 2020'de 194 parti üründe limitlerin üstünde pestisit tespit edilmiştir. 2021 yılında ise, bu sayı son üç yılın ortalamasının yaklaşık üç katına ulaşmıştır. Geçtiğimiz yıl, 372 parti ürünün çoğunluğu sınır kapılarında reddedilerek Türkiye'ye iade edilmişti. Türkiye'den ihraç edilen biber, mandalina, greyfurt, limon, portakal, asma yaprağı, üzüm, kuru incir, nar, baharat ve bitki karışımları, haşhaş tohumu, keçi boynuzu zankı ve kimyonda tarım zehiri kullanıldığı ortaya koyulmuştur. Ayrıca geri dönen ürünlerde, çocuklar için oldukça zararlı ve Türkiye'de yasaklı olan klorprifos, hormonal sistem bozucu pestisitler arasında bulunan prochloraz ve toplu arı ölümlerine sebep olduğu bilinen acetamiprid gibi tehlikeli zehirlerin de bulunduğu iddia edilmektedir.

Türkiye'nin pestisit bildirimi ile üçüncü sırada yer aldığı raporda, 2020 yılında en çok bildirim yapılan kategorinin meyve ve sebze olduğu belirtilmiştir. Bu kategorideki ciddi artışın, Türkiye'den ihraç edilen meyve ve sebzelerdeki pestisit kalıntısı bildirimlerinden kaynaklandığı bildirilmektedir.

Bu bağlamda;

1. AB'den Türkiye'ye geri gönderilen kalıntılı ürünlerin akıbeti nedir?
2. Şimdiye kadar sivil toplum örgütleri ve konu uzmanlarınca yöneltilen geri dönen ürünlere ne olduğu, yasaklı maddelerin nasıl hâlâ kullanılabildiği sorularına neden Bakanlık şu ana kadar net bir yanıt vermemiştir?
3. Pestisitli ürünlerin iç pazara sürülme iddialarına karşı Bakanlığınızın bir açıklaması olacak mıdır? Konu hakkında şeffaf ve açık karşılıklı bir iletişim kurulacak mıdır?
4. Pestisitli ürünler Türkiye'deki pazarlara ve sofralara girmekte midir?
5. Zehirli meyve ve sebzelerin üretimi nasıl söz konusu olabilmektedir? İhraç edilen ve iç pazara sunulan ürünlerin denetimleri hangi sıklıkla yapılmaktadır?
6. Tarım zehirleri sebebiyle Avrupa Birliği ve diğer ülkelerden Türkiye'ye geri dönen gıda ürünlerinin rekor seviyeye ulaşmasının nedeni nedir?
7. Raporda belirtildiği gibi 2021 yılındaki ciddi artış konusunda önlem amaçlı çalışmalarınız var mıdır?